

Liikenne- ja viestintäministeriö

Asia: Lausuntopyyntö LVM/1024/03/2015

FiComin lausunto postilain uudistamisessa

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt FiComilta lausuntoa seikoista, joista postilain uudistamisessa tulisi ottaa huomioon. FiCom kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa, ja esittää kunnioittaen seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit

- Yleispalvelusäätelyä on merkittävästi kevennettävä muun muassa viisipäiväisen jakelu- ja keräilyvelvoitteen sekä toimipaikkasäätelyn osalta.
- Jakelusäännöksiä tulee yleisesti keventää, esimerkiksi sallia jakelu kerrostalojen lokerikkoihin.
- Kustannuslaskennan säätelyä on uudistettava ja sallittava säännellyissä tuotteissa kohtuullinen liikevoitto.
- Postiverkon nykyinen access-säätely tulee säilyttää.

Säätelyn keventäminen on keskeistä

Digitalisaation edistäminen on hallituksen keskeinen tavoite, joka osittain on jo johtanut ja jatkossa yhä enenevässä määrin tulee johtamaan siihen, että postin jakelumäärä jatkaa laskuaan. Vuositasolla lasku on noin 10 prosenttia. Keskeisiä selviytymiskeinoja postin jakelumäärän laskusuhdanteessa ovat tuottavuuden kehittäminen, liiketoiminnan sopeuttaminen ja investoinnit.

Koska volyymlaskun ennakoidaan olevan nopeaa, on edellytyksenä Postin omien toimien lisäksi lainsäädännön veloitteiden keventäminen ja uudelleenarviointi muun muassa huomioimalla tulevaisuuden asiakastarpeet ja tasapuoliset kilpailuedellytykset toimijoille.

1. Yleispalveluun kuuluvien kirjeiden jakelu- ja keräilyvelvoitteita kevennetään nykyisestä viidestä kerrasta viikossa. Kirjevolyymien laskiessa jyrkästi nykyinen viisipäiväinen velvoite aiheuttaa kohtuuttoman taloudellisen rasitteen yleispalvelun tarjoajalle, joten jakelu- ja keräilyvelvoitteen toteuttaminen ei ole mahdollista ilman kustannusten korvaamista yleispalvelun tarjoajalle valtion varoista.
2. Koska digitalisaation edistämien on hallituksen keskeisiä tavoitteita, tulisi digitaalisen jakelun olla mahdollinen yleispalvelun jakeluvollisuuden täydentäjä.
3. Jakelusäännösten yleinen keventäminen, kuten lokerikkojakelu, tulisi sallia kerrostaloissa, koska se osaltaan tehostaisi jakelua ja mahdollistaisi uusia palvelukonsepteja. Lokerikkojakelu on muualla Euroopassa keskinen ja yleisin jakelutapa. Lisäksi tulisi uudistaa jakelukriteerit niin, että

viisipäiväisestä jakelu- ja keräilyveloitteesta voisi poiketa vaikeakulkuisilla saaristo – ja erämaa-alueilla sekä tarkistaa henkilökohtaisista tarpeista tapahtuvan jakelun edellytykset.

4. Toimipisteverkon sääntelyn keventämisellä mahdollistettaisiin verkon tehostaminen ja kehittäminen tarpeen ja kysynnän mukaiseksi.
5. Kustannuslaskentasääntelyä tulee uudistaa siten, että säänneltyihin tuotteisiin tulee voida kohdentaa kustannukset, jotka lainsäädännön velvoittama infrastruktuurin ylläpito aiheuttaa. Lisäksi yleispalvelutuotteiden hinnoittelussa tulee sallia kohtuullinen kate, koska työvoimavaltaisella alalla yksinomaan sijoitetun pääoman kohtuullinen etuotto ei ole oikea kriteeri hinnoittelun kohtuullisuudelle. Nykyinen hinnoittelumekanismi ei huomioi esimerkiksi verkkoinvestointeja, jotka ovat välttämättömiä.
6. Osoiterekisterin käytön sääntelyn keventäminen mahdollistaisi osaltaan uusien palveluiden kehittämisen ja kokeilukulttuurin, johon hallitus voimakkaasti kannustaa.
7. Postiverkon access-sääntely tulee säilyttää nykyisellään. Postin verkkoinfrastruktuuri poikkeaa merkittävästi televerkkojen infrastruktuurista, joten sitä koskevan access-sääntelyn implementoiminen postilakiin ei ole tarkoituksenmukaista.

Postin lajittelutoiminta perustuu erittäin tehokkaaseen menettelyyn, jossa posti jätetään lajittelukeskuksiin. Tämä tulisi säilyttää myös jatkossa, koska mahdollistamalla postin jättäminen muualle romahdutettaisiin koko jakeluteknologia- ja logiikka. Lisäksi postiverkon luovutusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttaminen ei loisi insentiiviä postiverkon kehittämiseen ja uusiin investointeihin.

Edellä mainitut lainsäädännön keventämis- ja uudistamishdotukset ovat edellytyksiä sille, että kohtuuhintaiset, laadukkaat ja kattavat postipalvelut taataan myös jatkossa.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry

Marko Lahtinen
lakiasiat